

Ráða barnakonum til at eta føroyskan tosk

Føroyskur toskur er góður matur hjá barnakonum, tí toskurin av føroyska landgrunninum inniheldur fimm til átta ferðir størri nøgdir av folinsýru og helvtina meiri av grundevninum selen, enn toskaflak úr grannalondum okkara ger, og at proteininnihaldið eisini er stórt. Hetta vísa samanberingar av føroyskum, svenskum, norskum, donskum og íslenskum toski, ið Heilsuføðiliga Starvsstovan hevur gjørt, og sum stendur at lesa í blaðnum Frøði. Tann kannaði føroyski toskurin varð veiddur við rannsóknarskipinum, Magnusi Heinasyni, á Mýlingsgrunninum.

Flyta inn í summar

Í summar verður klárt at flyta í tær fyrstu av 96 nýggjum íbúðum Millum Horna, skrivar torshavn.fo.Byggingin verður eftir ætlan liðug til jóla 2008. KJ Contractors byggir 8 hús við tilsamans 96 íbúðum. Húsini verða í fyra hæddum við trimum íbúðum í hvørjari hædd. Harumframt verður kjallararúm til hvørja íbúð. Lyfta er í øllum bygningunum. Íbúðirnar verða í trimum ymsum stöddum. 89, 105 og 108 fermetrar, og kostnaðurin verður ávikavist kr. 1.425.000,- 1.650.000,- og 1.695.000,-. Tó verða íbúðirnar á ovastu hæddunum eitt sindur dýrari. Tær fara at liggja millum 1,79 og 1,99 milliún krónur hvør.

Útlendingar vilja skerja Føroya Banka

Vandin fyrri munandi niðurskurði av næstan øllum virksemi er rættiliga stórur, um til dømis ein stórur útlendskur íleggjarari einsamallur sleppur at keypa Føroya Banka. Landsbankastjórin ivast ikki í, at úrslitið hevði verið færri starvsfólk, færri deildir og flyting av tænastrum úr Føroyum

EINSKILJING

Kári Mikkelsen
karim@sosialurin.fo

Sølan av Føroya Banka nærkast í hvørjum, og nógv sjónarmið hava í seinastuni verið frammi um, hvussu best er at selja bankan, sum er væl konsolideraður við sløkum 1,25 mia. krónum í eginpeningi.

Enn er ikki alment komið fram, til hvønn kurs partabrøvini skulu seljast, men tøl sum tvær mia. krónur hava verið nevnd. Hetta er í minna lagi, heldur Sigurd Poulsen, landsbankastjóri. Hann metir, at bankin átti at kunnað verðið seldur fyrri tvær ferðir eginpeningin, ið sostatt hevði givið Figgjargrunninum og harvið Landskassanum einar 2,5 mia. krónur.

Júst spurningurin um prís er tengdur at, hvør fær møguleika fyrri at keypa. Í fyrstu atlugu er ætlanin bert at selja tveir triðingar, ella 66 prosent, og at ongin keypari fær loyvi til at seta seg á meiri enn 10 prosent av atkvøðunum. Hetta ger bankan minni áhugaverdan fyrri til dømis strategiskar, útlendskar íleggjarar, og jást hetta er politiska endamálið við avmarkingini.

Avmarking í sölutilgongdini hevur fingið stjórnan á Hagstovuni, Hermann Oskarsson, ið eisini er fyrrverandi formaður í Búskaparráðnum, at tala at. Í Dimmalætting í gjár skrivar Hermann Oskarsson eitt drúgt innlegg um, hví avmarkingar ikki eiga at

verða settar, men hví bankin skal seljast í fríari sølu.

Grundgevingar hansara eru millum aðrar, at partaeigararnir (Føroya fólk, blm.) ynskja at fáa sum mest fyrri bankan, so at almenna skuldin kann gjaldast aftur, ella at tað almenna fær ráð til átroðkandi ilógur. Hermann Oskarsson vísir á, at serligi søluhátturin, sum er fyriskipaður, gongur hvørgum av hesum brúkarýnskjum á mót. Heldur tvørturímóti. Hann heldur, at grundgevast má fyrri, hví vinnupolitisk atlit skulu skarva av tí inntøku, sum Føroya fólk fær av bankanaum, og hví tað er so.

Hermann Oskarsson vísir á, at tað bert er at útseta eina fulla liberalisering av føroyska figgjarmarknaðinum, tí onki er, ið forðar fyrri, at teir sum sleppa at keypa seinni, fara at selja til útlendingar og sjálvir skora vinningin, ístaðin fyrri at Føroya fólk nú verður snýtt fyrri hesar inntøkur.

Stjórin á Hagstovuni sigur seg væl vita, at ræðumyndin, sum politikarar og vinnulívsfólk mana fram, er hon, at ein strategiskur íleggjarari ger keypið til eina kyniska förrætning. Hjartalays og óføroysk. Hann heldur tvørturímóti, at tað er hesi, vit hava brúk fyrri. Einari fullari liberalisering av figgjarmarknaðinum og integrasjón við umheimin. Tað vil siga ein so óføroyskan bankan, sum til ber.

Stjórin á Hagstovuni ger vart við, at um bankin allur varð boðin til sølu, hevði kanska Danske Bank ella íslenski Landsbankinn farið við sigrinum, og bankin hevði tá verið dótturfelag teirra í Føroyum. Hetta merkir, at menningardeild, roknskapardeild, KT-deild, fyrstøða annars og servitanardeildir helst vórðu fluttar av landinum. Bankin í Føroyum hevði sostatt bara havt kundarnar at hugsa um, og so ráðgivið høvuðssætinum um kappingina við hinar bankarnar, skrivar Hermann Oskarsson í Dimmalætting.

Landsbankastjórin heldur tað vera skilagott at gera avmarkingar í sölutilgongdina av Føroya Banka. Sigurd Poulsen vísir á, at tað vildi verið heimsmet, um bert ein útlendskur keypari fór avstað við bankanum, tí so hevði hesin sett seg á 50 prosent av føroyska figgjarmarknaðinum, og tað vildi verið óheppið fyrri samfelag okkara

Neyvan so einfalt

Stjórin í Landsbankanum, Sigurd Poulsen, gevur Hermann Oskarssyni rætt í nógvum, hann førir fram, men heldur kortini ikki niðurstøðurnar vera so einfaldar.

– Fyri tað fyrsta vænti eg ikki, at til dømis Danske Bank er serliga áhugaður sæð í ljósum av tí, sum hendi undir kreppuárunum, har teir stungu halan millum beinini. Fyri tað næsta vildi tað verið heimsmet, um ein útlendskur

banki setti seg á 50 prosent av figgjarmarknaðinum í einum øðrum landi, og tað vildi verið stóðan, um bert ein keypari fór avstað við bankanum. Í triðja lagi er eg als ikki vísir í, at ein útlendskur banki vil bjóða meiri, enn tað Føroya Banki kann seljast fyrri eftir tí sölutilgongdini, sum nú er lagt upp til, sigur Sigurd Poulsen.

Landsbankastjórin ivast ikki í, at óansæð søluupphædd, so vil ein útlendskur banki beinanvegin skera

inn á bein, um hann verður einsamallur ella fær avgerandi ávirkan á ognarviðurskiptini. Tað merkir uppsøgn av starvsfólkum og niðurlegging av deildum.

– Meirkostnaðurin skal figgjast onkursvegna, og her verður fyrst hugt eftir, hvar sparast kann, sigur Sigurd Poulsen, men leggur dent á, at tað alst ikki ber til at siga, hvat er hundrad prosent rætt at gera.

– Her er ongin fóst uppskrift, men tað er ikki av tilvild, at mann velur at

gera, sum mann ger. Eg haldi, at fyrimunirnar eru størri enn vansarnir við at behalda avgerðarrættin í Føroyum, enn at lata útlendingar fara avstað við bankanum, sigur Sigurd Poulsen.

Landsbankastjórin vísir á, at útlenski íleggjarin bert er áhugaður í at halda upp á kundarnar og fáa útreiðslurnar so langt niður, sum møguligt, og at hetta sjálvandi fer at merkja, hvussu bankin fer at síggja út.